

Autoriteit Consument en Markt
Directie Energie
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG
ACM-post@acm.nl

24 april 2024

Onderwerp: Reactie op ACM ontwerpbesluit “Alternatieve transportrechten” (met referentie Zaaknr. ACM/23/187219 / Documentnr. ACM/UIT/612715)

Geachte heer, mevrouw,

Als grootschalige afnemer van elektriciteit maakt Nobian graag gebruik van de gelegenheid om door middel van deze schriftelijke zienswijze te reageren op het ontwerpbesluit “Alternatieve transportrechten” zoals gepubliceerd in de Staatscourant nr. 7389 van 13 maart 2024.

Zoals in eerdere consultaties aangegeven, is Nobian een voorstander van het verruimen van mogelijkheden om het elektriciteitsnetwerk beter en efficiënter te benutten. Optimaal gebruik van het netwerk heeft immers voordelen voor alle betrokkenen. Daarom staan wij ook positief tegenover het voornemen om alternatieve transportrechten te introduceren. Nobian is van mening dat de nettarieven gebaseerd dienen te zijn op een rechtvaardige verdeling van de lasten voor het gebruik en het toekomstbestendig maken van het net over alle gebruikers, zonder specifieke groepen gebruikers hiervan vrij te stellen waardoor de lasten voor de andere gebruikers nog verder oplopen. Daarnaast is het van belang dat de tariefstructuur bijdraagt aan een zo optimaal en flexibel mogelijke benutting van de netcapaciteit. Nobian roept op tot rechtvaardige, competitieve en voorspelbare nettarieven.

Vooraf het tijdsduurgebonden transportrecht kan interessant zijn voor een grootschalige afnemer zoals Nobian. Nobian begrijpt en steunt dat ACM en netbeheerders aanpassingen willen doorvoeren en dat een voorstel ook uitvoerbaar moet zijn, maar daar tegenover staat dat:

- Er een onderbouwing ontbreekt waarom het percentage in artikel 7.1c lid 1 van de Netcode Elektriciteit op 85% is gesteld en niet op bijvoorbeeld 80, 84 of 90%.
- Het percentage van 15% (van de tijd dat je potentieel afgeschakeld wordt) het aanbieden van flexibele capaciteit beperkt, waardoor er minder ruimte komt op het netwerk voor nieuwe aangeslotenen met nadelige effecten voor maatschappij en waarschijnlijk hogere kosten voor congestie management. Indien een aangeslotene op dit moment maar 10% van de tijd flexibele capaciteit kan missen, dan is het afsluiten van het voorgestelde tijdsduurgebonden transportrecht niet mogelijk, terwijl er wel degelijk waarde zit in deze flexibiliteit (voor de netbeheerders, voor de maatschappij) waar dan ook een lager tarief op zijn plaats zou zijn. Het feit dat dit niet kan, zorgt eigenlijk dat deze partij een tarief moet blijven betalen dat niet kosten reflectief past bij het gewenste gebruik van het netwerk.

Van Asch van Wijkstraat 53
3811 LP Amersfoort
P.O. Box 2089
3800 CB Amersfoort
The Netherlands

T +31 85 000 6010
www.nobian.com
Contact person: [REDACTED] (+316 [REDACTED])

- Andersom kunnen er ook partijen zijn die nog veel flexibeler zijn en misschien wel een capaciteitsbeperking in 50% van de tijd kunnen accepteren. Vanuit het oogpunt van het kostenveroorzakingsprincipe zou dit volgens Nobian volgens een dynamisch tariefsysteem moeten (lager tarief naar mate de netbeheerder een groter gedeelte van de tijd een beperking kan afroepen), alhoewel een methode met gestaffelde categorieën als alternatief kan dienen dat makkelijker uitvoerbaar / implementeerbaar is.

Om bovenstaande redenen is Nobian van mening dat er (in de toekomst) meer variatie zou moeten komen in dit product. Nobian roept de ACM dan ook op om te blijven zoeken naar mogelijkheden om alle flexibele capaciteit op een kosten reflectieve manier te kunnen benutten. Bijvoorbeeld door meer variatie mogelijk te maken in het percentage van de tijd dat een tijdsduurgebonden transportrecht vast / flexibel is, met een daarbij behorend tarief. Daar profiteren uiteindelijk alle aangeslotenen van, omdat het netwerk efficiënter wordt gebruikt.

Met dezelfde argumentatie – om efficiënt gebruik van het netwerk op een kosten reflectieve wijze te ondersteunen – is Nobian van mening dat de alternatieve transportrechten zo snel mogelijk ook beschikbaar moeten worden gesteld op andere netvlakken.

Op onderstaande punten vraagt Nobian de ACM om het huidige ontwerpbesluit te heroverwegen:

- Het belangrijkste kritiekpunt betreft de toepassing van het begrip restcapaciteit in de context van tijdsduurgebonden transportrechten. Een aantal vragen en opmerkingen daarover:
 - In randnummer 12 licht de ACM toe dat ongebruikte capaciteit niet gebruikt mag worden voor alternatieve transportrechten, terwijl in randnummer 38 wordt geschreven dat er bij uitzondering wel ongebruikte capaciteit voor ATR's ingezet kan worden. Bij welke uitzondering is dat dan?
 - Een andere consequentie is dat er alleen vaste transportrechten afgesloten kunnen worden voor de ongebruikte capaciteit. Stel dat er 10 MW ongebruikte capaciteit is. Heeft het dan meerwaarde om 5 x 2 MW vaste transportrechten te contracteren, in vergelijking met 6 x 2 MW aan tijdsduurgebonden transportrechten? Zo ja, waarom?
 - Nobian is van mening dat het niet past bij de energietransitie, waarin aangeslotenen gevraagd wordt om flexibel netgedrag te vertonen, dat een partij een vast transportrecht moet aanvragen / contracteren, omdat de netbeheerder geen beschikbare ongebruikte capaciteit mag gebruiken om tijdsduurgebonden transportrecht aan te bieden. Op die manier wordt het net namelijk alsnog extra belast, een effect dat conform randnummer 12 juist voorkomen moet worden door het gebruik van ongebruikte capaciteit te beperken. Bijkomstig effect is dat de intrinsieke waarde van de flexibele capaciteit anders gewogen en getarifeerd wordt.

Nobian vraagt de ACM om artikel 7.1c, lid 3b en 3c aan te passen zodat ook de ongebruikte capaciteit in niet-congestiegebieden kan worden ingezet voor tijdsduurgebonden transportrechten.

- Daarnaast is Nobian van mening dat dit zo snel mogelijk (per direct) moet plaatsvinden, zodat aangeslotenen de extreme kostenstijgingen van nettarieven enigszins kunnen mitigeren en beheersen. Daar hebben aangeslotenen ook recht op vanuit kostenreflectiviteit. De ACM dient hierin de belangen van de aangeslotenen (betalers) te beschermen, en de gereguleerde netbeheerder opdracht te geven om de energiemarkt maximaal te ondersteunen door de alternatieve transportrechten per direct aan te bieden. Daarom vraagt Nobian de ACM om de datum van inwerkingtreding van alternatieve transportrechten, vastgelegd in artikel III van het ontwerpbesluit, te heroverwegen.

Nobian verzoekt de ACM de door haar ingediende zienswijze te betrekken bij de verdere besluitvorming over de invoering van alternatieve transportrechten. Vanzelfsprekend zijn wij desgewenst beschikbaar voor het verschaffen van een nadere (mondelinge) toelichting indien daar behoefte toe bestaat.

Met vriendelijke groet,

██████████

Energy Portfolio Manager